

майбутніх учителів у вищих навчальних закладах щодо організації педагогічного спілкування та удосконалення гуманістичного потенціалу власної особистості.

Список використаних джерел:

1. Педагогічна майстерність: Підручник/ І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. – 349 с.
2. Мілько Н.Е. Діалог в освіті як педагогічна проблема / Н.Е. Мілько // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2008. – Вип. 33. – С. 43-49.
3. Сисоєва С.О. Проблеми дистанційного навчання: педагогічний аспект // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – Випуск III–IV. – 2003. – С. 81.

Постернак Н.О.

доцент,

*Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти передбачають перегляд підходів щодо організації освітнього процесу. Зокрема, введення багаторівневої системи підготовки, реалізація компетентнісного підходу, обумовлюють необхідність впровадження інших принципів побудови освітнього процесу у вищих закладах освіти. Згідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього вчителя природничих дисциплін «компетентність студента означає загальну здатність молодій людині до професійної праці та успішної життєдіяльності, що ґрунтується на здобутих знаннях, уміннях, досвіді та цінностях, здатність до продуктивного здійснення життя як індивідуального життєвого проекту». Відповідно змінюється і стратегія викладання в вузі: від трансляції студентам готових знань до створення умов для діалогу і активної взаємодії. Таким чином, впровадження інтерактивних форм навчання – один з найважливіших напрямків вдосконалення підготовки студентів в сучасному вузі.

Організація та ведення освітнього процесу, які спрямовані на всебічну активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів засобами широкого використання як дидактичних, так і організаційно-управлінських засобів, широке використання методів активізації і є

активним навчанням [2, с. 219]. Таке навчання будується на основі використання активних методів проведення занять.

Одним із сучасних напрямків розвитку активного навчання є інтерактивне навчання. Ми розглядаємо інтерактивне навчання як спеціальну форму організації пізнавальної діяльності, вона має конкретну та прогнозовану мету. Провідною метою вважаємо створення комфортних умов навчання, за яких студент відчуває власну успішність, інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним процес навчання. Порівнюючи з іншими методами інтерактивні орієнтовані на широку взаємодію студентів не тільки з викладачем, а й один з одним і на домінування активності студентів в процесі навчання. За такої організації навчального процесу активність викладача поступається місцем активності студентів, а завданням викладача стає створення умов для їх ініціативи. Він виступає модератором навчально-виховного процесу, визначає його загальну організацію, визначаючи загальний напрям (готує заздалегідь необхідні завдання і формулює запитання або теми для обговорення), контролюючи час і порядок виконання наміченого плану роботи, допомагаючи в разі виникнення труднощів [5, с. 43].

Інтерактивне навчання, як зазначає Дубасенюк О.А., є спосіб пізнання, заснований на діалогових формах взаємодії учасників освітнього процесу; навчання, занурене в спілкування, в ході якого формуються навички спільної діяльності [3, с. 32]. При активному навчанні реалізуються такі форми організації освітнього процесу, які сприяють різноманітному (індивідуальному, груповому, колективному) вивчення навчальних питань, активної взаємодії студентів і викладача, живому обміну думками між ними, націлений на формування правильного розуміння змісту досліджуваної теми і способів її практичного використання [1, с. 34].

Сучасна інтерактивна лекція має і переваги, і недоліки. Так, в сучасних умовах лекція педагогами розглядається як класична форма навчання. Визначення терміну «лекція», запропоноване Л. Бауером, звучить як навчальна технологія, за допомогою якої викладач, використовуючи певний проміжок часу, усно надає інформацію і роздуми з визначеної теми студентам. За таких умов створюється навчальна ситуація, де основним завданням кожного студента є отримання інформації. Однак, сучасна лекція не повинна зводитися до простої трансляції знань, адже як показано в роботах Вернера і Дікінсона вже на сорок п'ятій хвилині від її початку студенти стають абсолютно неуважні і забувають інформацію, дану на початку лекції [4].

Зважаючи на зазначене, варто переглянути традиційні принципи побудови лекційних занять, а саме: 1. Активізація індивідуальної або групової роботи студентів під час лекції. Наприклад, замість того, щоб ставити запитання і дати можливість відповіді першому студенту, можна запропонувати обговорити свої думки в міні-групах, і потім дати

можливість відповісти бажаному. Це дає можливість переважній більшості студентів взяти участь в обговоренні запитання. Ставлячи питання, варто визначити критерії відповіді: «Наведіть кілька прикладів, щоб переконливо довести свою думку».

2. Використання інтерактивних видів діяльності. Студенти можуть описувати запропоновані ними ситуації, інтерпретувати вислови, вести самостійні обговорення, приймати спільні рішення з проблеми.

3. Оцінка ступеня засвоєння розглянутого на лекції матеріалу. Опитувати студентів можна й індивідуально. Найбільш прийнятною та зручною формою контролю можуть бути короткі письмові відповіді на кілька запитань лекції.

На лекціях з курсу «Методика навчання біології» пропонуємо такі запитання: «Основна думка лекції?», «Яка частина лекції виявилася найбільш складною для розуміння?», «Які запитання у вас виникали упродовж лекції?», «Яку частину лекції ви вважаєте зайвою?», «Які важливі питання, на вашу думку, залишилися нерозкритими?». Це дозволяє зробити викладачеві необхідні корективи та детальніше розглянути питання, які складні для розуміння.

Аналіз праць Леонової М.О. дозволяє виокремити три основних переваги, що досягаються при застосуванні інтерактивних прийомів на лекціях: – для студентів – відтворюючи суть лекції, вони краще і на більш тривалий період запам'ятовують навчальний матеріал, а форма оцінки їх роботи, дозволяє зрозуміти, що вони зрозуміли, а що ні; – для викладачів – зворотний зв'язок зі студентами дозволяє поліпшити лекцію, зробити її більш зрозумілою; – для освітнього процесу – виникнення взаємодії – коли викладач не тільки аналізує діяльність студентів, а й змінює свою відповідно до зроблених висновків, а потім і студенти починають відчувати себе по-іншому, не бажаючи бути пасивними слухачами, що активує та покращує освітній процес [4].

Таким чином, сучасна лекція, організована з позицій інтерактивного навчання повинна: бути проблемною за змістом; бути гнучкою по структурі, даючи можливість лектору вносити корективи по ходу заняття на основі зворотного зв'язку; орієнтована на дискусію, діалог зі слухачами; забезпечуватися наочними посібниками, що дозволяють лектору оперувати яскравими образами і наочною інформацією; проводиться з елементами діалогу і дискусії, здійснюючи тим самим зворотний зв'язок викладача зі студентами.

Список використаних джерел:

1. Андропова Т.А. Активные и интерактивные формы проведения занятий [Текст] / Т.А. Андропова, О.А. Тарасенко // Юридическое образование и наука. – 2013. – № 2. – С. 33-37.

2. Вієвська М.Г. Компетентнісний підхід – як засіб розвитку сучасної економічної освіти / М.Г. Вієвська // Педагогіка вищої та середньої школи:

[зб. наук. праць; гол. ред. проф. В.К. Буряк]. – Кривий Ріг: КДПУ, 2007. – С. 219–228.

3. Дубасенюк О.А. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 114 с.

4. Леонова М.О. Лекционный метод преподавания. Интерактивные лекции [Электронный ресурс] / М.О. Леонова // Вестник КАСУ: онлайн версия журн. – 2008. – № 2. – Режим доступа: <http://www.vestnik-kafu.info/journal/14/538/>.

5. Реутова Е.А. Применение активных и интерактивных методов обучения в образовательном процессе вуза [Электронный ресурс]: метод. рекомендации для преподавателей Новосибир. ГАУ. – Новосибирск: Изд-во, НГАУ, 2012. – 58 с.

Свистун Н.І.

студентка;

Легкодух В.В.

студентка;

Яковійчук О.В.

викладач-стажист,

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ОСНОВНОМУ КУРСІ ХІМІЇ

Завдання сучасної шкільної освіти – формування в учнів цілісного уявлення про вивчаючі ними науки, їх теоретичні та прикладні аспекти. Хімія, як навчальний предмет, в числі інших завдань призвана давати учням уявлення про науково обґрунтовані правила та норми використання речовин та матеріалів, а спільно з іншими природничими предметами формувати основи здорового способу життя.

Тому є актуальною проблема по інформованості учнів школи науковими знаннями здоров'язбережувальної інформації у процесі навчання систематичного курсу хімії середньої школи.

Зараз при викладанні хімії в сучасній школі необхідно посилити практичну спрямованість змісту хімічної освіти, збільшити частку завдань на застосування знань для пояснення явищ повсякденного життя, посилити увагу до виявлення в учнів помилкових уявлень про хімічні речовини і процеси, формувати життєву позицію учнів, їх ціннісну орієнтацію засобами хімії, як навчального предмета, шляхом розуміння користі та шкоди продуктів хімічного виробництва та промислових